

Den Haag, 16 december 2022.

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties van TK en EK,

Als ik nu zie dat de wetgeving die in februari 2018 heeft geleid tot de interventie van de NL-regering op het bestuur van Sint Eustatius in dagen, misschien enkele weken, is voorbereid en behandeld, hoe moet ik dan het bericht over het aanbieden van een wetsvoorstel dat moet leiden tot een betere en een meer betaalbare vliegverbinding in Caribisch Nederland niet eerder dan in 2025 begrijpen...? Het is allemaal een kwestie van prioriteren en het kabinet straalt dat op vele fronten en telkenmale uit:

Caribisch Nederland interesseert dit kabinet helemaal geen zier!

Wat dan ook niet helpt (althans, zo vermoed ik) dat allen die werken bij het ministerie van BZK aan de leefomgeving van Caribisch Nederland in een tunnelvisie bijeen zitten. Deze tunnelvisie leidt gemakkelijk tot een gemeenschappelijk idee van "*zo slecht doen we het nog niet!*" of "*we zijn echt heel hard bezig met de goede dingen*". Er lijkt op dit ministerie - in elk geval op die afdelingen die zich bezighouden met Caribisch Nederland - maar weinig tegengeluid te bestaan of te worden georganiseerd.

Nergens worden vraagtekens geplaatst (in de eigen BZK-omgeving) over - bijvoorbeeld - bovenstaand voorbeeld over de vliegverbindingen. Maar ook het invoeren van een BSN duurt nu al veel te lang (en slechts voor een beperkte doelgroep, namelijk de studenten). Dat er gewerkt wordt (met een slechts zeer beperkte voortgang...) aan een speciaal voor Caribisch Nederland geldend sociaal minimum - natuurlijk door daar eerst een commissie voor in het leven te roepen - is iets dat kennelijk nergens leidt tot interne vraagtekens, in de zin van "*doen we dat elders in Nederland ook?*". In de door mij veronderstelde tunnelvisie bij de betrokken afdelingen van het ministerie van BZK worden deze tegengeluiden niet vanzelf geboren en mochten ze worden gehoord, dan zijn het signalen van buitenaf die nu eenmaal niet goed kunnen zijn.

Het was indertijd de Amerikaanse president Abraham Lincoln die juist tegengeluid verwelkomde en het zag als een instrument waarmee beleid kon worden aangescherpt of verbeterd. In het huidige kabinet, of in elk geval bij de betrokken afdelingen van het ministerie van BZK, zie ik deze verfrissende aanpak (nog) niet terug. Het moet zelfs tot rechtszaken leiden om een "normaal" (menselijk, breed gedragen) inzicht bij de regering af te dwingen. Op Sint Eustatius worden rapporten waaruit onjuist handelen van de regering blijkt eerst onder de mat geschoven alvorens door een rechter op juiste waarde te worden geschat (ik doel nu op het hotel dat - ondanks waarschuwende woorden - onbeschermd bleef bij het conserveren van de klif). *Was dit nu werkelijk nodig? Is het nu*

werkelijk nodig dat de Consumentenbond van Bonaire een rechtszaak start tegen de Nederlandse overheid om de Caribische Nederlander in sociaal opzicht gelijk te stellen aan de Europese Nederlander? Ziet de Nederlandse overheid die noodzaak zelf niet? Kennelijk niet...

Was in 2010 het opnemen van deze drie eilanden als deel van het land Nederland niet juist gericht op een gelijke rechtspositie (met uitzonderingsmogelijkheden voor die omstandigheden die wezenlijk anders zijn dan in Europees Nederland)? Dit laatste is nadrukkelijk geen vrijbrief om elk verschil maar aan te merken als "wezenlijk onderscheidend"; tegelijkertijd geldt er natuurlijk het Engels als voertaal op Saba en Sint Eustatius (met consequenties voor het inrichten van het onderwijs) en is het klimaat er tropisch met consequenties voor de mogelijkheid van stormen met orkaankracht. En het verkeer op Sint Eustatius bedient zich doorgaans niet van zebrapaden en rotondes (met uitzondering van die ene rotonde die door toedoen van toenmalig staatssecretaris Knops werd geïntroduceerd). Dus de wetten en regels met betrekking tot het verkeer op de wegen zouden - terecht - wel eens verschillend van Europees Nederland kunnen zijn.

Het feit dat de afdelingen van het ministerie van BZK die zich zouden moeten bekommeren om het welzijn van de Caribisch Nederlander dat niet doen kan ik dan ook alleen maar verklaren doordat eerder veronderstelde tunnelvisie deze afdelingen en hun medewerkers blind maken voor hetgeen de gemiddelde Nederlander met belangstelling voor dit deel van Nederland gewoon zelf kan verzinnen. En die enkele medewerker die ziet wat ook ik zie, durft dat niet naar voren te brengen omdat de tunnelvisie nu eenmaal de heersende visie is. Het gezegde "*pas wanneer het kalf verdronken is, dempt men de put*" lijkt hier van toepassing. Overigens soms ook in meer letterlijke zin: de gezondheidszorg op Sint Eustatius is nog steeds beneden peil terwijl daar al doden zijn gevallen (als gevolg van het falend beleid ter zake van tijdige uitzending naar een medisch specialist).

Een kanttekening. Natuurlijk - zo schat ik in - mag ik vinden van het kabinetsbeleid wat ik ervan vind. Tegelijkertijd is mijn status die van een individuele burger. Het lijkt me daarom gemakkelijk om - als kabinet - deze kritiek naast zich neer te leggen. De koninklijke weg om met deze kritiek om te gaan lijkt me die te spelen via het parlement (als controleur van het kabinet). Dat in Tweede of Eerste Kamer naar mijn mening soms gemakkelijk wordt gekozen voor een coalitiebelang in plaats van het belang van de gemeenschap (in dit geval de Caribisch Nederlandse gemeenschap) is een afweging die u maakt. De wijze waarop tot op heden veelal deze belangenafweging wordt gemaakt (met een mogelijk positief of juist negatief effect op het kiezersgedrag) is uw verantwoordelijkheid, niet de mijne. Dat u daarmee de kloof tussen politiek en maatschappij eerder vergroot dan kleiner maakt, is een effect dat ik u niet hoeft uit te leggen.

Ik rond af met de gedachte die u mogelijk heeft: wat moet ik hiermee? Om met de Nationale Ombudsman te spreken: u moet zich niet zoveel op de mouw laten spelden door de regering. U zou erop kunnen staan dat binnen een redelijke termijn (we rommelen immers al twaalf jaar voort...) enkele zaken op orde komen. Zonder uitpuddend te willen zijn en evenmin een volgorde in belangrijkheid te suggereren, is er de belachelijk dure en weinig klantvriendelijke opstelling van Winair waar iets aan moet worden gedaan met betaalbare vluchten binnen het BES-gebied zonder de schijnbaar niet te vermijden tussenstop in Sint Maarten (o ja, Winair is een maatschappij van Sint Maarten...). In dit kader merk ik nog op de Makana Ferry "zomaar ineens" werd voorgetoverd en doorgedrukt (door Den Haag) met een subsidieregeling. Vanuit Sint Eustatius is er enige toegevoegde waarde in de verbindingen met Saba en Sint Kitts. De verbinding Sint Eustatius - Sint Maarten blijft bij voorkeur vliegend te worden afgelegd. Voorts is er de BSN die voor alle Caribische Nederlanders beschikbaar moet komen (wat mij betreft "vanzelfsprekend", maar in elk geval "op verzoek").

Zeker niet in de laatste plaats moet de belachelijke discussie over een sociaal minimum in Caribisch Nederland van de tafel. Ervoor in de plaats: gewoon het sociaal minimum zoals dat voor alle Nederlanders geldt (met alle gerelateerde uitkeringen van dien). Laatst las ik over de achterblijvende bancaire dienstverlening (natuurlijk: een taskforce is bezig...) die spoedig een been bij moet trekken om op het niveau van (Europees) Nederland te komen. Als het daarvoor slim is om de Euro in te voeren in plaats van de US Dollar: waarom dat dan niet op korte termijn te doen? Ten slotte (in mijn niet uitpuddende lijst van dingen): richt de gezondheidszorg in op Nederlands niveau en probeer nog meer doden te voorkomen.

En voor alles: communiceer met de eilanden van Caribisch Nederland. Minder "over" en vooral veel meer "met" de eilanden (de Eilandsraad) in overleg te gaan in welke mate we de Nederlandse wet- en regelgeving zouden moeten volgen en waarover "eigen" eilandelijke regelgeving moet komen.

Ik wens u veel wijsheid en daadkracht toe.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,

Cornelis Houtmanstraat 9-b, 2593 RD Den Haag.

T +31 6 31 79 58 57 (t.b.v. SMS en WhatsApp)

E jhtm.nl@gmail.com

W <http://statia.nu> of <http://statia.nu/nl>

cc: *Nationale Ombudsman, Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme*